

**MEMÒRIA DE LES INTERVENCIIONS DE NETEJA EN EL JACIMENT DE SANT
MIQUEL DE VINEBRE
LA RIBERA D'EBRE
ANYS 2009, 2011 i 2012**

Margarida Genera i Monells

Setembre 2013

Presentació:

Avui, vivim una etapa de la nostra pròpia història, en la qual som cada vegada més conscients de la necessitat de protegir el medi que ens envolta de totes aquelles accions que posen en perill la seva conservació i estabilitat i també tots aquells elements que hi estan integrats. Aquest és el cas del patrimoni arqueològic, sobre el qual existeix una legislació, específica. Tanmateix perquè el sentiment de respecte i reconeixement siguin compartits de forma més generalitzada cal trobar les vies més adients que permetin posar a l'abast de tothom els seus veritables valors històrics, culturals i patrimonials.

Amb l'objecte de difondre aquests valors, neix la figura de parc arqueològic com a nucli difusor de l'arqueologia a partir d'un determinat espai que reuneixi els requisits per a ser visitat i comprès per qualsevol ciutadà fins i tot aquells no entesos en la matèria.

Si bé existeixen diverses formes de fer intel·ligible un jaciment arqueològic singular, la característica més significativa que pot determinar que aquest pugui ser catalogat com a parc rau en el fet que els vestigis, en tot el seu conjunt, apareixen interrelacionats amb els diferents elements que configuren el seu entorn natural, on l'arqueologia, tot i ser l'aspecte més rellevant que cal explicar, com el testimoniatge de la presència humana al llarg del temps, es presenta totalment lligada al medi que l'envolta.

L'establiment de Sant Miquel reuneix els principals requisits per ser visitable: rendibilitat científica, representativitat d'unes funcions específiques d'un determinat període, bona conservació de les estructures constructives, possibilitats didàctiques, fàcil accessibilitat i també espais per aparcaments, així com d'altres serveis per a l'acampada. També gaudeix d'uns valors paisatgístics excepcionals en el Pas de l'Ase, una unitat geogràfica singular i emblemàtica, que determina una línia territorial (Genera 2006).

Uns dels temes més específics i rellevants que hi trobem documentats al turó de Sant Miquel són el de la poliorcètica i el control del comerç fluvial per un destacament militar. Per aquest motiu, en la trama explicativa del jaciment s'hauran d'incorporar tots els elements més característics que l'identifiquen i, per tant, el distingeixen dels altres jaciments contemporanis de la zona. Així mateix, s'està demostrant que amb una inversió relativament petita pot convertir-se molt aviat en un centre dinamitzador de la cultura de les comarques de la Ribera d'Ebre i del Priorat, que actuï en vers la sensibilització del patrimoni arqueològic i natural.

En aquest sentit, pot representar també en una font de riquesa que generi alguns llocs de treball per als joves de la mateixa localitat.

Arran del *Projecte de condicionament i modificació de l'antiga carretera C-230 entre Garcia i Ascó*, actualment la C-12, es van fer noves prospeccions, com a estudis previs a la construcció del nou traçat de la dita carretera. En aquesta ocasió es van marcar tres punts que quedaven afectats directament pel projecte: el del Racó de l'Aixerí, el de les Raboses i el de les Sebiques. Per tant en aquests indrets s'havien de dur a terme noves actuacions per tal de no afectar el patrimoni arqueològic existent. En síntesi, aquests treballs han permès la investigació del Racó d'Aixerí o Racó de Sant Miquel, on ja havíem suposat l'existència d'un petit port fluvial (Genera 1979), tenint en compte les característiques geomorfològiques d'aquest indret.

L'any 2005, l'Ajuntament de Vinebre va signar un conveni amb el Museu d'Arqueologia de Catalunya per tal d'incorporar els jaciments de Sant Miquel i el del Racó d'Aixerí dins de la Ruta dels Ibers, concretament en l'àrea de la *Ilercavonia*. És, justament per aquest motiu que en aquests paratges es celebren els *caps de setmana dels ibers*, amb l'organització de diversos actes culturals, entre ells la visita al jaciment.

Treballs realitzats:

Amb l'objectiu de poder presentar en bones condicions aquest espai patrimonial, particularment durant la festa dels Ibers que cada any, s'organitza de forma coordinada des del Museu d'Arqueologia de Catalunya (**Cap de Setmana Ibèric**) s'han dut a terme treballs de neteja i desbrossada de totes les estructures, de forma manual, comptant amb la col·laboració d'un grup de treballadors forestals del Consorci de la Serra de Llebaria, que actuen com a Equip de reinserció social, en aquest territori.

Aquestes tasques suposen alhora el manteniment del conjunt visitable mentre no s'efectuïn els treballs d'execució del projecte de restauració redactat per l'arquitecte Carlos Brull Casadó.

Aquestes actuacions solen tenir un sol dia de durada, malgrat demanem el permís més llarg, per tal de garantir la realització de la neteja en cas de mal temps.

L'any 2009: 17 de juliol P- 3857

L'any 2011: van ser entre els dies 8 i 10 d'abril i entre els dies 28 i 29 de setembre

L'any 2012: del 3 al 7 d'octubre P- 7044 P- 7763

Campanya de 2009: P- 9142

1.



2.



Campanya de 2011: Cap de Setmana Ibèric dedicat a la música



3.

Campanya de 2012:



4.



5.